

Nota Reserves en Voorzieningen 2017-2020
Gemeente Amersfoort

Peildatum 1 juli 2017

Inhoud

Inhoud.....	2
Inleiding	3
1. Juridisch Kader	3
2. Beleid reserves en voorzieningen gemeente Amersfoort.....	4
3. Conclusies en voorstellen	6
Bijlage 1. Staat van reserves en voorzieningen	8
Bijlage 2. Toelichting per Reserve / Voorzieningen	9

Inleiding

De reserves en voorzieningen vormen een belangrijk onderdeel van de vermogenspositie van de gemeente Amersfoort. Zowel vanuit bestuurlijk als bedrijfseconomisch oogpunt is het belangrijk het beleid ten aanzien van de reserves en voorzieningen te beschrijven en één keer in de vier jaar te actualiseren. De “Verordening voor het financieel beheer en beleid 2016” bepaalt daarom in artikel 11, dat het college de raad eens in de 4 jaar een geactualiseerde nota reserves en voorzieningen aanbiedt. De huidige nota reserves en voorzieningen dateert uit 2010. In november 2015 heeft de raad de [Notitie IJkpunten Financiële Positie](#) vastgesteld, waarbij in de bijlage een overzicht van de reserves en voorzieningen is terug te vinden. Deze nota is voor een groot deel een technische formalisering, van hetgeen daarin al aan de orde was.

In deze nota zetten wij het geldende juridisch kader uiteen in hoofdstuk 1. Daarbij hebben wij de geldende verslaggevingsvoorschriften, opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), en de geldende “Verordening voor het financieel beheer en beleid 2016” betrokken. In hoofdstuk 2 zetten wij het Amersfoortse beleid t.a.v. reserves en voorzieningen op hoofdlijnen uiteen en sluiten daarbij aan op de actuele omstandigheden bij de gemeente Amersfoort.

De reserves en voorzieningen, zoals deze in de Jaarrekening 2015 op de balans staan, zijn het uitgangspunt geweest voor deze nota en zijn aan het Amersfoortse beleid getoetst. De conclusies hebben in hoofdstuk 3 geleid tot voorstellen. Op begrotingsbasis zijn de reserves en voorzieningen vanaf 31 december 2015 meerjarig geactualiseerd. Hierin zijn de mutaties uit de Kadernota 2017 en de Jaarrekening 2015 betrokken.

1. Juridisch Kader

Reserves

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat na bestemming zoals dat volgt uit de jaarrekening (artikel 42 BBV). De reserves zijn te onderscheiden in de algemene reserve en de bestemmingsreserves (artikel 43 BBV, lid 1) en zijn bedrijfseconomisch vrij te besteden.

Kenmerken reserve
▪ Eigen vermogen
▪ Vrij besteedbaar
▪ Raad besluit over vorming, bestemming en aanwending van de reserve
▪ Toevoegingen en onttrekkingen verlopen via de exploitatie (resultaatbestemming)

Algemene reserve

De algemene reserves bestaan uit de componenten van het eigen vermogen waaraan de raad geen ‘bepaalde’ bestemming heeft gegeven. De algemene reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers. De tekorten en de overschotten op de jaarrekening komen daarnaast veelal ten laste respectievelijk ten gunste van de algemene reserve.

De hoogte van de algemene reserve wordt daarom mede bepaald door de noodzakelijke omvang van het weerstandsvermogen. Het BBV verplicht gemeenten aandacht te besteden aan de (financiële) risico's. Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin de gemeente Amersfoort in staat is de middelen vrij te maken om deze risico's (wanneer die zich in de praktijk voordoen) op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid aangepast moet worden.

Bestemmingsreserves

Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft meegegeven (artikel 43 BBV, lid 2). De bestemmingsreserves worden tot het eigen vermogen gerekend omdat deze

reserves bij een heroverweging van beleid een andere bestemming kunnen krijgen dan wel aan de algemene reserve kunnen worden toegevoegd.

Over de bestemming van een bestemmingsreserve mag in de praktijk geen onduidelijkheid bestaan. Het is dan ook belangrijk de doelstelling van de bestemmingsreserve duidelijk te formuleren en af te bakenen en afspraken te maken over de noodzakelijke omvang. De raad heeft de mogelijkheid om een reeds bepaalde bestemming op enig moment te wijzigen. Binnen de bestemmingsreserves is het mede daarom van belang dekkingsreserves te onderscheiden.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen en moeten worden ingesteld bij voorzienbare verplichtingen tegenover derden waarvan het bestaan en de omvang nog onzeker zijn, maar wel redelijkerwijs kunnen worden ingeschat. De voorzieningen worden gevormd voor onder meer verplichtingen en verwachte verliezen, kostenegalisatie en middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (artikel 44 BBV).

Kenmerken voorziening
▪ Vreemd vermogen
▪ Schuld derde / verplichting
▪ Vaste bestemming
▪ Duidelijke onderbouwing van gewenste/noodzakelijke omvang vereist
▪ Toevoegingen aan de voorziening begroot / verantwoord op de programma's (resultaatbepaling)
▪ Aanwenden van de voorziening direct ten laste van de voorziening

Voorzieningen worden hiermee niet gevormd voor risico's waarvan geen redelijke inschatting gemaakt kan worden van het bedrag van de schade of het verlies. In deze gevallen schrijft het BBV voor dat deze risico's moeten worden opgenomen in de eerder genoemde paragraaf over het weerstandsvermogen.

Voorzieningen dienen dekkend te zijn voor verplichtingen en risico's. Ze mogen daarom niet groter of kleiner zijn dan de verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn gevormd. Toevoegingen moeten zijn gebaseerd op de gewenste of noodzakelijke omvang. Voorzieningen ter egalisatie van kosten worden afgestemd op de door de raad bepaalde kaders (in het bijzonder de beheerplannen). Indien een voorziening een omvang heeft bereikt die hoger is dan het noodzakelijke niveau, valt het meerdere vrij ten gunste van de exploitatie.

Rentetoe rekening

Voor het inzetten van reserves en voorzieningen als financieringsmiddel betaalt de gemeente Amersfoort geen rente. De rente wordt bespaard. Het BBV staat op dit moment toe deze rente toe te rekenen/voegen aan de reserves; deze mogelijkheid vervalt mogelijk in 2018.

Het toerekenen van rente aan de voorzieningen is niet toegestaan, behoudens bij een waardering tegen contante waarde. De voorzieningen dienen naar de beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's. Toevoegingen moeten zijn gebaseerd op de noodzakelijke omvang van de voorziening.

2. Beleid reserves en voorzieningen gemeente Amersfoort

In dit hoofdstuk geven wij het Amersfoortse beleid weer, zoals die op hoofdlijnen al in de vorige nota reserves en voorzieningen was opgenomen.

Indeling reserves en voorzieningen

De gemeente Amersfoort heeft aan de reserves veelal een bestemming gekoppeld. De uitzondering is de saldi reserve, die de functie van algemene reserve (BBV, artikel 43) heeft. De Amersfoortse reserves

zijn op grond van de vorige nota reserves en voorzieningen en de nota ijkpunten financiële positie als volgt ingedeeld:

- A. Reserves ter afdekking van risico's. Deze reserves zijn buffer voor het afdekken van risico's.
- B. Reserves in verband met meerjarig beleid. Deze reserves zijn in het leven zijn geroepen om ingezet beleid meerjarig financieel mogelijk te maken.
- C. Reserves voor beleidsprioriteiten. Vanuit deze reserves worden beleidsprioriteiten financieel afgedekt.
- D. Egalisatiereserves. Deze reserves hebben het doel om forse aanpassingen en schommelingen in de tarieven te voorkomen.
- E. Financieel technische reserves. Het doel van deze reserves is veelal financieel-technisch, bijvoorbeeld het dekken van (een deel van) de kapitaallasten vanuit de reserve.

Wij stellen voor de categorie 'Overige reserves' in de oorspronkelijke indeling te laten vervallen en de daarin opgenomen reserves toe te wijzen een andere categorie.

De Amersfoortse voorzieningen zijn als volgt ingedeeld:

- A. Voorzieningen voor onderhoudsregulering. Deze voorzieningen hebben ten doel fluctuerende uitgaven voor met name groot onderhoud (bijvoorbeeld in de openbare ruimte) te egaliseren.
- B. Voorzieningen voor middelen derden.
- C. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's.

Bovenstaande betekent dat de reserves en voorzieningen in komende begrotingen en jaarrekeningen overeenkomstig deze indeling worden gepresenteerd.

Vormen en opheffen van reserves en voorzieningen

Voor het vormen van reserves en voorzieningen stellen wij voor de volgende uitgangspunten vast te stellen:

- Het instellen van reserves en voorzieningen past binnen de vigerende regelgeving (Gemeentewet, BBV en Verordening voor het financieel beheer en beleid 2016);
- Het instellen van nieuwe reserves leidt tot het aantoonbaar en beduidend beter realiseren van het gestelde beleidsdoel dan via een reguliere begrotingspost;
- Bij het instellen van reserves moet conform artikel 11 van de "Verordening voor het financieel beheer en beleid 2016" inzicht worden gegeven in:
 - het specifieke doel van de reserve;
 - de voeding van de reserve;
 - de minimale hoogte van de reserve;
 - de maximale hoogte van een reserve en
 - de maximale looptijd.
- Het vormen van reserves mag niet leiden tot het voorkomen van integrale afwegingen.

De aanleiding voor het vormen van voorzieningen is vaak extern, bijvoorbeeld door geldende verslaggevingsvoorschriften, bepaald.

Reserves kunnen worden opgeheven als het doel waarvoor ze in het leven geroepen zijn, niet meer actueel is of als door middel van het instellen van een reguliere begrotingspost het gewenste (beleids)doel ook kan worden gerealiseerd. Verder dienen reserves te worden opgeheven als de regelgeving dit op enig moment met betrekking tot bepaalde zaken dwingend voorschrijft.

Toevoegen rente aan reserves

Bij het vaststellen van de begroting 2016 heeft de raad besloten geen rente meer toe te voegen aan reserves.

3. Conclusies en voorstellen

De stand van de reserves en voorzieningen was op 31 december 2015 € 183.961 miljoen en is naar verwachting € 169.133 miljoen op 31 december 2016. De tussen 31 december 2015 en 6 juli 2016 door de raad genomen besluiten over reserves en voorzieningen zijn in deze stand verwerkt. De reserves en voorzieningen van de gemeente Amersfoort zijn integraal getoetst aan de geldende wet- en regelgeving, het voorgestelde gemeentelijke beleid en de actualiteit. Dit heeft geleid tot voorstellen voor

1. Het instellen van nieuwe reserves en voorzieningen
2. Het wijzigen van de categorie waarin reserves en voorzieningen zijn opgehangen
3. Het opheffen van reserves en voorzieningen
4. Het samenvoegen van een reserve en een voorziening

Deze voorstellen lichten wij onderstaand toe.

Ad 1. Nieuw in te stellen reserves en voorzieningen

Reserve toekomstige vervangingsinvesteringen

Uit onderzoek is gebleken dat in de periode van 2019 tot 2049 extra geld nodig is voor vervangingsinvesteringen. Het gaat om vervangingsinvesteringen voor de volgende aandachtsgebieden: openbare ruimte, maatschappelijk vastgoed, onderwijshuisvesting en ICT. Bij de Kadernota 2017 zijn de vervangingsinvesteringen voor deze onderdelen in beeld gebracht en is de reserve gevormd. Het doel van deze reserve is het creëren van een gesloten systeem van kapitaallasten. De vrijval van kredieten en kapitaallasten bijvoorbeeld na afloop van het afschrijven van een (vervangings)investering wordt besteed aan de kapitaallasten van (vervangings-) investeringen na 2019.

Reserve verkiezingen

In de Kadernota 2017 kwam naar voren dat in de meerjarenbegroting geen rekening was gehouden met budgetten voor de verschillende verkiezingen, die de komende jaren plaatsvinden. De reserve verkiezingen heeft het doel de gemeentelijke uitgaven te egaliseren. Ingaande het begrotingsjaar 2021 zal hiertoe jaarlijks een gelijk bedrag in de reserve verkiezingen worden gestort. De kosten van de verkiezingen op programma 1, Bestuur en Dienstverlening, worden gedekt met een bijdrage vanuit deze reserve.

Reserve Sociale Woningbouw

Het doel van deze reserve is het realiseren van de opgave voor sociale woningbouw van de gemeente Amersfoort (conform het Strategiedocument Sociale Woningbouw). Restanten van de in de exploitatie beschikbaar gestelde budgetten voor dit doel worden in deze reserve gestort om in latere jaren voor hetzelfde doel besteed te kunnen worden. Het voorstel is de elders op de balans (bij initiële projecten) opgenomen middelen voor het programma Amersfoort Vernieuwt ook toe te voegen aan deze reserve omdat deze voor eenzelfde doel zijn.

Reserve grondexploitaties

Als gevolg van wijzigingen in het BBV en invoering van de vennootschapsbelasting voor gemeenten zijn er diverse aanpassingen noodzakelijk in de wijze waarop de grondexploitaties worden opgesteld en berekend. Een belangrijke wijziging is het limitatief stellen van de kostensoorten conform de kostensoortenlijst zoals opgenomen in het Bro (Besluit ruimtelijke ordening). De post onvoorzien mag als gevolg daarvan bijvoorbeeld niet meer worden opgenomen in de grondexploitaties.

Het doel van deze reserve is het afdekken van risico's in de grondexploitatie. Dit is ter vervanging van de posten onvoorzien, die voorheen in de grondexploitaties waren opgenomen. De omvang van de uit de grondexploitaties vrijvallende middelen wordt op dit moment bepaald en betrokken bij de herziening grondexploitaties 2016. Dan zullen wij met nadere voorstellen komen.

Ad 2. Wijziging categorie

Ombuigingsreserve

Vanwege het vervallen van de categorie ‘overige reserves’ stellen wij voor de ombuigingsreserve onder te brengen bij de financieel-technische reserves.

Ad 3. Het opheffen van reserves en voorzieningen

Voorziening Regeling verlofsparen

De kosten voor het verlof, waarvoor deze voorziening was gevormd, zijn niet meer aan de orde. Het verlof is inmiddels opgenomen. Het voorstel is deze voorziening daarom te laten vervallen.

Reserve maatschappelijk vastgoed

Deze reserve is gevormd als buffer voor risico's (kosten tijdelijk beheer, huurderving) bij maatschappelijk vastgoed. Het voorstel is deze reserve te laten vrijvallen en de afwikkeling van de financiële gevolgen van maatschappelijk vastgoed te laten verlopen via de Kadernota en de Saldireserve.

Ad 4. Het samenvoegen van een reserve en een voorziening

De voorziening Implementatiekosten en de Ombuigingsreserve bestaan beide als gevolg van ombuiging- en bezuinigingsoperaties binnen de ambtelijke organisatie. Voor de transparantie is het beter de voorziening en reserve samen te voegen.

Bijlage 1. Staat van reserves en voorzieningen

Zie [staat van reserves en voorzieningen](#) zoals opgenomen in de begroting 2017.

Bijlage 2. Toelichting per Reserve / Voorzieningen

Naam	Saldireserve
Programma	Programma 12, Financiën en Belastingen
Type	Reserve ter afdekking van risico's
Doel	Het doel is het fungeren als 'buffer' voor mogelijke tekorten bij de begrotingsuitvoering en als 'overloop' voor overschotten van de begroting en enig jaar om incidentele lasten in een ander jaar te kunnen dekken.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 55.332.000 Ondergrens bedraagt € 6,0 miljoen Besluitvorming over de reserve vindt jaarlijks bij begroting en jaarrekening plaats. Onbeperkt
Voeding	Meevallers bij de jaarrekening; tussentijdse begrotingsoverschotten
Aanwending	Ten behoeve van risico's en incidentele aanvendingen t.b.v. de begroting.
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam	Bedrijfsvoeringsreserve
Programma	Programma 12, Financiën en Belastingen
Type	Reserve ter afdekking van risico's
Doel	Het doel van deze reserve is het opvangen van extra bedrijfsvoeringskosten van de gemeentelijke organisatie (exclusief afdeling CBA), zoals voor ziektevervanging, eigen risicodragerschap werkloosheid en ziekte, tijdelijke vacaturevervulling, opvang van piekbelastingen etc.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 2.339.000 Er geldt een genormeerde bovengrens van 5% van de loonsom.
Voeding	De reserves worden gevoed via een bestemmingsvoorstel bij de jaarrekening indien op de reguliere budgetten ter dekking van personele kosten wegens ziektevervanging, tijdelijke vacaturevervulling, de opvang van piekbelastingen e.d. overschotten bestaan.
Aanwending	De reserves worden aangewend via een bestemmingsvoorstel bij de jaarrekening indien op de reguliere budgetten ter dekking van personele kosten wegens ziektevervanging, tijdelijke vacaturevervulling, de opvang van piekbelastingen e.d. tekorten bestaan.
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam	Bedrijfsvoeringsreserve CBA (Crematorium en Begraafplaatsen Amersfoort)
Programma	Programma 3 Stedelijk beheer en milieu
Type	Reserve ter afdekking van risico's
Doel	Het doel is het beschikbaar houden van exploitatieoverschotten van CBA voor de bedrijfsvoering van CBA, zodat eventuele exploitatietekorten kunnen worden afgedekt via resultaatbestemming.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 813.000 Als bovengrens geldt 25% van de omzet (ongeveer € 5 miljoen per jaar) van het voorafgaande boekjaar.
Voeding	Via resultaatbestemming worden eventuele exploitatieoverschotten toegevoegd.
Aanwending	Via resultaatbestemming worden eventuele exploitatietekorten onttrokken en daarmee afgedekt.
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam	Reserve Calamiteiten Budgetsubsiëring
Programma	Programma 4 Sociaal Domein Programma 11 Cultuur
Type	Reserve ter afdekking van risico's
Doel	Doel van de reserve is afdekking van calamiteiten bij instellingen met budgetsubsiëring. Als aan bepaalde criteria is voldaan kan een instelling bij eventuele calamiteiten op deze reserve een beroep doen.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 1.453.000 Geen.
Voeding	Jaarlijks wordt ca. 1% van de budgetsubsidie gestort in deze reserve (€ 160.000).
Aanwending	Instellingen kunnen bij een eventuele calamiteit een beroep doen. De subsidieontvanger kan een verzoek om een bijdrage indienen in de vorm van een aanvraag voor een incidentele subsidie. Het college besluit over de toekenning en hanteert de volgende criteria: <ul style="list-style-type: none"> ▪ De calamiteit brengt de continuïteit van de organisatie in gevaar; ▪ De calamiteit is substantieel; ▪ De calamiteit heeft een incidenteel karakter; ▪ De instelling heeft zich ingespannen zelf een deel van de consequenties te dragen.
Flexibiliteit	
Opmerkingen	Het betreft hier een met subsidiemiddelen van de instellingen opgebouwde reserve als toegezegde buffer voor calamiteiten bij deze instellingen.

Naam	Reserve Participatiebudget
Programma	Programma 4, Sociaal Domein
Type	Reserve ter afdekking van risico's
Doel	De middelen in de reserve Participatiebudget worden aangewend om de budgetten voor re-integratie de eerste jaren na 2015 te handhaven, in het kader van de continuering van het re-integratiebeleid 2015.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 3.500.000 Reserve is ingesteld bij de jaarrekening 2014 Geen
Voeding	Bij het inwerking treden van de Participatiewet per 1 januari 2015 is van het Rijksbudget Participatiebudget (specifieke uitkering) dat niet besteed is tot 2015 een reserve gevormd.
Aanwending	Door allerlei ontwikkelingen (toename nieuwe doelgroepen Participatiewet, dekking tekorten Wsw en uitwerking nieuw verdeelmodel) is er de komende jaren sprake van een aanzienlijke afname van het re-integratiedeel van het Participatiebudget. Dit leidt tot onvoldoende middelen om de re-integratie te waarborgen. Conform besluitvorming bij de kadernota 2017 wordt de reserve Participatiebudget aangewend om de tekorten de eerste jaren te dekken (tot uitputting van de reserve).
Flexibiliteit	Conform de samenwerkingsovereenkomst en de Gemeenschappelijke regeling RWA dienen de gemeenten de subsidietekorten (Wsw) aan te vullen (gemeentelijke bijdrage aan RWA).
Opmerkingen	

Naam	Reserve Huurderving
Programma	Programma 4, Sociaal Domein
Type	Reserve ter afdekking van risico's
Doel	De reserve is gevormd ter afdekking van de lopende huurverplichtingen voor het deels leegstande pand aan de Utrechtseweg als gevolg van de liquidatie van de SBG.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 0
Voeding	De reserve is (bij resultaatbestemming jaarrekening 2015) gevoed met een bedrag van € 441.000 uit de liquidatie.
Aanwending	De reserve huurderving wordt in 2016 helemaal ingezet om de huurovereenkomst af te kopen per 1 oktober 2016. De reserve kan eind 2016 bij de jaarrekening 2016 worden opgeheven.
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam	Reserve grondexploitaties
Programma	Programma 7 Ruimtelijke Ontwikkeling
Type	Reserve ter afdekking van risico's
Doel	Het doel van deze reserve is o.a. het afdekken van risico's in de grondexploitatie. Nadere invulling van de doelstelling volgt bij de herziening van de grondexploitatie 2016.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 0 <i>PM, wordt nog uitgewerkt</i>
Voeding	De reserve wordt gevoed met de vrijvallende middelen uit de grondexploitaties naar aanleiding van de in de Nota Grondexploitaties 2016 gepresenteerde wijzigingen in het BBV. De omvang van deze vrijvallende middelen wordt op dit moment bepaald. Spelregels over toekomstige stortingen onder meer als gevolg van nieuwe grondexploitaties worden op dit moment uitgewerkt.
Aanwending	Afdekken risico's die zich voordoen in grondexploitaties.
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam	Reserve wijkse voorzieningen Vathorst
Programma	Programma 12, Financiën en Belastingen
Type	Reserve ivm meerjarig beleid
Doel	Deze reserve is gevormd ter dekking van (incidentele) gemeentelijke kosten samenhangend met de realisering van wijkse voorzieningen in Vathorst. Met de gereserveerde bedragen moeten de voorziene faseringskosten worden opgevangen.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 343.000
Voeding	De reserve wordt gevoed met (incidentele) restanten op de begrotingsposten die dienen ter dekking van de structurele lasten van de betreffende voorzieningen.
Aanwending	De aanwending geschiedt zodra de voorziene incidentele tekorten zich voordoen.
Flexibiliteit	
Opmerkingen	Het tempo van de woningbouw in Vathorst is gewijzigd (hoger tempo). Bij de jaarrekening 2016 zal de onderbouwing van deze reserve opnieuw worden bezien.

Naam	Reserve Ruimtelijke Investerings (RRI)
Programma	Programma 7, Ruimtelijke Ontwikkeling
Type	Reserve ivm meerjarig beleid
Doel	<p>De reserve is gevormd als instrument voor de ruimtelijke ontwikkelingsstrategie. Via deze reserve kunnen voordelen in de sfeer van de grondexploitaties opzij worden gezet om daaruit later kosten te kunnen dekken die niet via exploitaties kunnen worden goedge maakt, een en ander in zoverre passend binnen de door de raad vast te stellen ruimtelijke financieringsagenda.</p> <p>Zie jaarverslag 2012, Begroting 2013-2016 en het raadsvoorstel “Ruimtelijke ontwikkelingsstrategie” van 23 september 2008.</p>
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 910.000 Ingesteld bij besluit bestemming resultaat 2006 en nadere besluitvorming door de raad in oktober 2008 over de “ruimtelijke ontwikkelingsstrategie”.
Voeding	Voornamelijk uit voordelige resultaten grondexploitaties (inclusief dividenden Vathorst). Op dit moment vindt geen voeding meer plaats.
Aanwending	Als dekking voor door de raad gekozen projecten die in aanmerking komen voor de RRI. De reserve wordt aangewend voor Amersfoort Vernieuwt projecten, uitvoering bestemmingsplan woonboten en afboeking initiële plankosten.
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam	Reserve maatschappelijke opvang
Programma	Programma 4, Sociaal Domein
Type	Reserve ivm meerjarig beleid
Doel	De reserve wordt ingezet voor de realisatie van fysieke voorzieningen voor de maatschappelijke opvang en voor het verstrekken van incidentele subsidies voor de maatschappelijke opvang.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 1.742.000 Geen.
Voeding	De reserve maatschappelijke opvang wordt gevoed door eventuele jaarlijkse overschotten op het budget maatschappelijke opvang.
Aanwending	Realisatie maatschappelijke opvang voorzieningen. Begin 2015 is de opvangvoorziening aan het Smallepad bijvoorbeeld opgeleverd.
Flexibiliteit	
Opmerkingen	Bij de jaarrekening 2016 zullen we met een voorstel komen voor de inzet van middelen uit de reserve. Dit wordt in samenhang bekeken met het voor de gemeente nieuwe terrein van beschermd wonen om de wachtlijstproblematiek en risico's op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang te kunnen aanpakken.

Naam	Reserve sociaal programma Amersfoort Vernieuwt
Programma	Programma 7, Ruimtelijke Ontwikkeling
Type	Reserve ivm meerjarig beleid
Doel	Het doel van de reserve is het waarborgen / stimuleren van de sociale cohesie in de wijken, waarin de implementatie van de fysieke projecten voor Amersfoort Vernieuwt plaatsvindt. De reserve vergroot de flexibiliteit van de projecten over de jaargrenzen heen en helpt om de beschikbaarheid van budget voor de doelstellingen van Amersfoort-Vernieuwt te garanderen.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 2.289.000 Deze reserve is bij de nota reserves en voorzieningen 2010-2013 door de raad ingesteld. Het Programma Amersfoort Vernieuwt loopt tot en met 2020.
Voeding	Deze reserve is gevuld met budget dat in een bepaald kalenderjaar niet was benut alsmede subsidies van andere overheden.
Aanwending	
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam	Reserve Sociaal Domein
Programma	Programma 4, Sociaal Domein
Type	Reserve ivm meerjarig beleid
Doel	<p>Deze reserve dient:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ter dekking van risico's sociaal domein, ▪ kosten inzake financieel vangnet (aanvulling op het minimabeleid), ▪ betalingen aan Stichting sociaal fonds, ▪ ter voorkoming van wachtlijsten, ▪ innovatie.
<p>Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens</p> <p>Besluitvorming</p> <p>Maximale looptijd</p>	<p>€ 12.388.000 Niet van toepassing. Als minimumnorm voor de reserve hanteren we, conform motie 2015-091M van 2 juni 2015, handhaving reserve sociaal domein, een minimaal risicodekkend niveau aangevuld met een buffer van 25%. Bij het vaststellen van de Kadernota 2017-2020 is amendement 2016-101A aangenomen. Hiermee is het maximumplafond van € 10 miljoen voor de reserve sociaal domein opgeheven. Bij de herstelbegroting 2015 is de reserve sociaal domein gevormd uit de sociale reserve en de reserve WMO. Deze is aangevuld vanuit de saldireserve. In 2016 vinden onttrekkingen plaats van voor amendementen zoals aangenomen bij de herstelbegroting 2015 (in totaal € 0,98 miljoen). Niet van toepassing</p>
Voeding	Voeding vindt plaats via de bestedings- en dekkingsvoorstellen bij de jaarrekening.
Aanwending	<p>De reserve sociaal domein is een brede reserve. Besteding vindt voor de diverse onderdelen op andere wijze plaats. Hierbij per bestedingsdoel een korte toelichting en de principes en criteria voor het aanspreken van de reserve:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Indien risico's sociaal domein zich manifesteren zal, indien van toepassing, de financiële dekking in eerste instantie plaatsvinden binnen het budget programma 4 sociaal domein, dan wel een specifieke bestemmingsreserve. Indien niet mogelijk zullen we voorstellen het resterend tekort te dekken uit de reserve sociaal domein. In het kader van de reguliere P&C-cyclus informeren we u twee maal per jaar over de risico's. Indien van toepassing zullen we u, conform de actieve informatieplicht, tussentijds op de hoogte stellen. Toestemming voor onttrekking aan de reserve, is bij afdekking van risico's, niet altijd mogelijk voordat de kosten gemaakt worden. Financiële dekking van risico's die zich hebben voorgedaan, zal in de regel na afloop van het betreffende jaar bij de resultaatsbestemming formeel vastgesteld worden. Resterende tekorten sociaal domein zullen we voorstellen te dekken uit de reserve sociaal domein. ▪ Kosten inzake financieel vangnet. Het financiële vangnet is gericht op alle mensen die financieel in de knel zitten. De kosten worden in eerste instantie gedekt uit het budget voor minimabeleid. Indien dit budget niet toereikend is, zullen

	<p>we na afloop van het betreffende jaar bij de resultaatsbestemming voorstellen deze kosten te dekken uit de reserve sociaal domein.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Betalingen aan Stichting sociaal fonds. Bij het coalitieakkoord 2013/2014 is een sociaal fonds van € 1,5 miljoen in het leven geroepen. Conform raadsbesluit van 26 november 2013 richt dit fonds zich op financiering van financiële problemen van kwetsbare mensen en op het ondersteunen van nieuwe initiatieven in de armoedebestrijding. Dit bedrag is in de vorm van een subsidiebeschikking toegekend aan de stichting Sociaal Fonds Amersfoort. De subsidie wordt op aangeven van de stichting Sociaal Fonds periodiek overgemaakt. Het nog niet betaalde bedrag is onderdeel van de reserve sociaal domein. ▪ Extra inzet ter voorkoming van wachtlijsten. De raad heeft uitgesproken geen wachtlijsten te willen. Om wachtlijsten te vermijden kan tijdelijk inzet van extra budget nodig zijn. Indien bij een zorgaanbieder wachtlijsten (dreigen te) ontstaan, zal deze contact opnemen met de gemeente/wijkteam. Vervolgens bezien we of er capaciteit is bij vergelijkbare aanbieders. Indien dat niet zo is, zullen we extra hulp inkopen, zodat de benodigde zorg wordt geleverd. Indien dit niet past binnen het budget sociaal domein, wordt hiervoor incidenteel budget ingezet ten laste van de reserve sociaal domein. ▪ Innovatie. We zitten nu in een transformatiefase. Er zal nog veel geïnnoveerd moeten worden om de bezuinigingsopgave van het Rijk te realiseren en tegelijkertijd tot de noodzakelijke verbetering van de kwaliteit van zorg te komen. Dit gaat gepaard met risico's en kosten. De kosten van innovatie kunnen voor zover deze niet kunnen worden gedekt vanuit de reguliere budgetten worden gedekt vanuit de reserve sociaal domein. Onttrekkingen aan de reserve voor innovatievoorstellen zullen wij vooraf aan u voorleggen.
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam	Reserve Sociale Woningbouw
Programma	Programma 7, Ruimtelijke Ontwikkeling
Type	Reserve ivm meerjarig beleid
Doel	Het doel van deze reserve is het realiseren van de opgave voor sociale woningbouw van de gemeente Amersfoort te realiseren.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 0 Het benodigd werkkapitaal voor het realiseren van de opgave voor sociale woningbouw bedraagt minimaal € 5 miljoen.
Voeding	In 2016 is reeds € 1,5 miljoen beschikbaar gesteld. Gevoegd bij de beschikbare middelen voor jongerenhuisvesting (€ 1 miljoen) is in totaal € 2,5 miljoen beschikbaar in 2016. In de Kadernota 2017 is daarboven nog € 5 miljoen beschikbaar gesteld. Restanten van deze in de exploitatie beschikbaar gestelde budgetten voor dit doel worden in deze reserve gestort om in latere jaren voor hetzelfde doel besteed te kunnen worden. Het voorstel is daarnaast de middelen (ongeveer € 4,4 miljoen) voor het programma de Amersfoort Vernieuwt (fysieke deel) toe te voegen aan deze reserve omdat deze voor eenzelfde doel zijn, namelijk realisatie van (sociale) woningbouw. In het Strategiedocument Sociale Woningbouw , zoals die aan de orde was tijdens de Peiling van 26 april 2016, was dit ook opgenomen. De recente wijzigingen in het BBV maken het bovendien noodzakelijk de middelen anders op de balans te rubriceren.
Aanwending	Realiseren opgave (sociale) woningbouw (in Amersfoort Vernieuwt).
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam	Specifieke beleidsreserve
Programma	Programma 12, Financiën en Belastingen
Type	Reserve voor beleidsprioriteiten
Doel	Het doel van deze reserve is het beschikbaar houden van middelen voor (incidentele) beleidsprioriteiten die specifiek door de raad zijn benoemd.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 993.000 De huidige omvang is bepaald door de bestemmingen die door de raad zijn vastgelegd.
Voeding	
Aanwending	Het afboeken van de boekwaarde van zwembad Liendert en Sportfondsenbad vindt nog plaats ten laste van deze reserve. Daarna kan deze reserve worden opgeheven.
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam	Reserve Stedelijke Voorzieningen-RSV 1
Programma	Programma 12, Financiën en Belastingen
Type	Reserve voor beleidsprioriteiten
Doel	De reserve dient ter dekking van grootstedelijke investeringen, voortvloeiende uit het stadperspectief. Deze reserve is in het leven geroepen ter dekking van grootschalige investeringen. De RSV (1) bestaat uit de compartimenten groen, bereikbaarheid en overig.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 4.738.000 De verwachting is dat deze reserve in 2020 kan worden opgeheven.
Voeding	een jaarlijkse bijdrage van het OBV (Vathorst)
Aanwending	Over alle voorgenumen toepassingen zijn besluiten genomen.
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam	Reserve Stedelijke Voorzieningen-RSV 2
Programma	Programma 12, Financiën en Belastingen
Type	Reserve voor beleidsprioriteiten
Doel	Deze reserve is gevormd als "opvolger" van de RSV-1 ter dekking van grootschalige investeringen..
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 984.000 Deze reserve is gevormd en gevoed bij de jaarrekening 2006.
Voeding	
Aanwending	
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam	Reserve Knooppunt Hoewelaken (BOK2)
Programma	Programma 7, Ruimtelijke Ontwikkeling
Type	Reserve voor beleidsprioriteiten
Doel	De reserve is in het leven geroepen voor de dekking van de Amersfoortse wensen in de Planstudie Hoewelaken. Op 23 april 2013 heeft de raad de dekking van de Planstudie Hoewelaken (BOK2) voor een bedrag van € 10 miljoen vastgesteld.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 3.154.000 n.v.t.
Voeding	50% uit verhoging OZB van 2014 t/m 2030 en 50% uit bezuinigingen en/of incidentele meevallers met ingang van 2014
Aanwending	Cofinanciering Planstudie Hoewelaken, Amersfoortse wensen
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam	Reserve verkoop gerestaureerde woningen
Programma	Programma 11, Cultuur
Type	Reserve voor beleidsprioriteiten
Doel	De reserve wordt gebruikt ter dekking van uitvoeringskosten voortvloeiend uit de nota Monumentenzorg. Sinds de besluitvorming over de nota reserves en voorzieningen 2009 hebben zich geen mutaties voorgedaan.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 76.000
Voeding	De reserve is sinds de vorige herijking van de nota niet meer gevoed.
Aanwending	Ter dekking van uitvoeringskosten voortvloeiend uit de nota Monumentenzorg.
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam reserve	Reserve Armandomuseum
Programma	Programma 11, Cultuur
Type	Reserve voor beleidsprioriteiten
Doel	Het doel van deze reserve is het ook in de toekomst toegankelijk houden van de collectie van de Armando Stichting en de kerncollectie van de gemeente Amersfoort voor het publiek. De tijdelijke steun van de gemeente Amersfoort maakt het voor het nieuwe museum mogelijk om zich te ontwikkelen tot een geheel zelfstandige stichting.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 433.000
Voeding	Met het besluit 'Verplaatsing Armando Museum naar Oud Amelisweerd' (reg.nr. 3931924) van 6 december 2011 heeft de raad budget gereserveerd om de overgang van het Armando Museum naar het nieuwe Museum Oud-Amelisweerd mogelijk te maken.
Aanwending	Conform aangegane verplichting
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam	Reserve Binnenstedelijke ontwikkelingen
Programma	Programma 7, Ruimtelijke ontwikkeling
Type	Reserve voor beleidsprioriteiten
Doel	Deze reserve is een gemeentelijk fonds, waarmee snel en flexibel kan worden ingespeeld op de gewenste ontwikkelingen op het gebied van stimuleren van binnenstedelijke ontwikkelingen, zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst met de provincie Utrecht.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 2.450.000
Voeding	Storting conform raadsbesluit 31 maart 2015 . De provincie heeft gevraagd voor de provinciale gelden een reserve in te stellen.
Aanwending	Provinciaal budget inzetten als vliegwiel voor de gebiedsontwikkeling.
Flexibiliteit	Bij bovengenoemd raadsbesluit is voorlopige verdeling van middelen vastgesteld.
Opmerkingen	Zowel bij de provincie als bij de gemeente is de nadrukkelijke intentie om de budgetten zoveel mogelijk resolverend in te zetten, waarbij investeringen in een bepaald gebied zo mogelijk weer voor een deel terugvloeien in dat fonds, zodat het vervolgens weer in een ander gebied kan worden geïnvesteerd.

Naam	Reserve Evenementen
Programma	Programma 11, Cultuur
Type	Reserve voor beleidsprioriteiten
Doel	Doel is eenmalige landelijke evenementen (zoals bijvoorbeeld Serious Request, the Passion etc) naar de gemeente Amersfoort te halen.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 300.000 Instellingsbesluit is genomen bij het vaststellen van de Herstelbegroting 2015 .
Voeding	Bij de herstelbegroting 2015 is besloten eenmalig bedrag van € 0,3 miljoen te doteren. Daarnaast wordt tot 2020 jaarlijks € 65.000 in de reserve gestort.
Aanwending	In 2016 is vanuit de reserve onder meer de gemeentelijke bijdrage aan de The Passion en de Belgenherdenking betaald.
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam	Reserve 1/3^e-regeling sport
Programma	Programma 6, Sport
Type	Egalisatiereserve
Doel	Deze reserve is ingesteld om de kosten van de 1/3 regeling sport te kunnen egaliseren. Met deze regeling kunnen sportverenigingen subsidie aanvragen voor investeringskosten. Naar zijn aard leidt uitvoering van de regeling immers tot overschotten in het ene jaar en tekorten in het andere.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 735.000 Geen. Bij vaststelling van de jaarrekening 2015 is besloten € 298.000 aan de reserve toe te voegen.
Voeding	Restanten op het jaarlijks beschikbare subsidiebudget.
Aanwending	Tekorten op het jaarlijks beschikbare subsidiebudget.
Flexibiliteit	Voor een bedrag van € 801.000 staan er per 1 januari 2016 nog subsidieverplichtingen uit. Voor de rest, een bedrag van € 232.000, is de reserve vrij besteedbaar.
Opmerkingen	

Naam	Algemene dekkingsreserve
Programma	Programma 12, Financiën en Belastingen
Type	Financieel-technische reserve
Doel	Het doel van de algemene dekkingsreserve is het genereren van renteopbrengsten ter dekking van de exploitatie. Vanaf 2016 berekenen we geen rente meer over de reserves. Daarmee is de essentie van deze reserve komen te vervallen.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 1.673.000 Gelet op de aard van de reserve is van een streefomvang geen sprake. De huidige omvang is de resultante van diverse raadsbesluiten. De reserve loopt ultimo 2017 af en kan vervolgens opgeheven worden.
Voeding	Voeding vindt niet meer plaats.
Aanwending	
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam	Reserve BTW-Compensatiefonds
Programma	Programma 12, Financiën en Belastingen
Type	Financieel-technische reserve
Doel	Het egaliseren van de budgettaire gevolgen van de introductie van het BTW compensatiefonds die met name verband houden met de afschrijving op (oude) activa.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 584.000 De omvang van de reserve is zodanig dat hieruit jaarlijks tot en met 2017 de (aflopende) incidentele tekorten kunnen worden opgevangen. Deze reserve kan bij de Jaarrekening 2017 worden afgesloten.
Voeding	De reserve is in 2003 gevormd om de budgettaire effecten van het BTW-compensatiefonds op te vangen. Jaarlijks vindt er een (aflopende) onttrekking plaats ten laste van de reserve. De omvang van de reserve is toereikend voor de tot en met 2017 benodigde onttrekkingen.
Aanwending	Jaarlijks wordt een bedrag aan de reserve onttrokken ten gunste van de begroting. In 2017 vindt de laatste onttrekking plaats en zal de reserve uitgeput zijn.
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam	Reserve Toekomstige vervangingsinvesteringen
Programma	Programma 12, Financiën en Belastingen
Type	Financieel-technische reserve
Doel	Het doel van deze reserve is het creëren van een gesloten systeem van kapitaallasten voor vervangingsinvesteringen in de volgende aandachtsgebieden: openbare ruimte, maatschappelijk vastgoed, onderwijshuisvesting en ICT.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 0 Deze reserve is ingesteld bij de begroting 2016.
Voeding	De vrijval van kredieten en kapitaallasten (bijvoorbeeld na afloop van het afschrijven van een vervangingsinvestering) worden toegevoegd aan deze reserve.
Aanwending	Deze reserve wordt ingezet ter dekking, fasering en egalisatie van de kapitaallasten van (vervangings-) investeringen in de aangegeven aandachtsgebieden. De reserve is gecompartmenteerd in de onderdelen ICT, onderwijs, openbare ruimte en maatschappelijk vastgoed.
Flexibiliteit	-
Opmerkingen	-

Naam	Reserve Uitvoering bodembescherming en stedelijke vernieuwing
Programma	Programma 3, Stedelijke vernieuwing en Milieu
Type	Financieel-technische reserve
Doel	Doel van deze reserve is het gereserveerd houden van de middelen die wij de komende jaren ontvangen voor de uitvoering van de Wet Bodembescherming en voor stedelijke vernieuwing.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 2.964.000
Voeding	De betreffende rijksuitkeringen zijn/worden aan de reserve toegevoegd, voor zover niet besteed.
Aanwending	De betreffende uitgaven zullen op het inhoudelijke programma worden verantwoord, met daartegenover een even grote onttrekking aan deze reserve.
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam	Reserve banenplan
Programma	Programma 4, Sociaal Domein
Type	Financieel-technische reserve
Doel	Deze reserve is gevormd voor de besteding van het positieve liquidatiesaldo van Stichting Banenplan.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 238.000 Reserve is ingesteld bij de jaarrekening 2014
Voeding	In de ASV is vastgelegd dat als er sprake is van een batig liquidatiesaldo bij ontbinding van een instelling, de instelling toestemming dient te vragen aan Burgemeester en Wethouders voor de bestemming van het saldo, voor zover dit mede is gevormd door subsidiegelden van de gemeente. Het budget is na goedkeuring door het College van het plan van aanpak/besteding, door Stichting Banenplan, aan de gemeente ter beschikking gesteld.
Aanwending	De middelen worden aangewend voor jongeren die tussen wal en schip dreigen te vallen.
Flexibiliteit	Op 10 mei 2016 heeft de raad ingestemd met de regionale sluitende aanpak jeugdwerkloosheid. In dat raadsbesluit is €110.000 beschikbaar gesteld ter dekking van de kosten van de regionale sluitende aanpak jeugdwerkloosheid. De resterende middelen worden conform dit raadsbesluit beschikbaar gehouden zodat betrokken gemeenten dit geld bij Amfors kunnen inzetten voor werkzoekende jongeren die tussen wal en schip dreigen te raken. Dit is conform de bij de liquidatie van de Stichting Banenplan gemaakte afspraken. De extra inzet wordt verdeeld naar rato van het aantal jongeren tussen 16 en 27 jaar per gemeente.
Opmerkingen	

Naam	Reserve Openbaar vervoer (RIS)
Programma	Programma 7, Ruimtelijke Ontwikkeling
Type	Financieel-technische reserve
Doel	Het voor het openbaar vervoer beschikbaar houden van (het niet uitgegeven deel) de ontvangen rijksbijdrage (doeluitkering) openbaar vervoer.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 363.000
Voeding	Na 2008 (einde doeluitkering) heeft geen voeding meer plaatsgevonden.
Aanwending	Onderhoud, schoonmaak en schadeherstel van het reizigers-informatiesysteem en aanleg haltes.
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam	Reserve VERDER
Programma	Programma 7, Ruimtelijke Ontwikkeling
Type	Financieel-technische reserve
Doel	De reserve is in het leven geroepen voor de dekking van de bijdrage aan Programma VERDER. In 2006 is Amersfoort (inclusief bijdrage vanuit Eemland) een verplichting aangegaan van € 22,2 miljoen als bijdrage aan Programma VERDER. Dit programma is opgezet voor regionale bereikbaarheidsprojecten voor in totaal € 500 miljoen, waarvan ruim € 116 miljoen voor projecten in de gemeente Amersfoort beschikbaar is.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 6.005.000 Bovengrens € 22,2 miljoen Na afwikkeling van het uitvoeringsprogramma (voorzien na 2020) kan de reserve worden opgeheven.
Voeding	In RSV 2 is hiervoor € 5,6 miljoen vrijgemaakt. In 2012 is aanvullend € 9 miljoen beschikbaar gesteld bij de tussenbalans. Het laatste deel van € 3,2 miljoen is beschikbaar gesteld bij de Kadernota 2017.
Aanwending	Ter dekking van de Amersfoortse bijdrage aan Programma VERDER (bereikbaarheidsprojecten)
Flexibiliteit	Binnen het programma zijn alle bedragen toegekend aan projecten. Over de eerste fase heeft besluitvorming plaats gevonden.
Opmerkingen	

Naam	Reserve Maatschappelijk Vastgoed
Programma	Programma 7, Ruimtelijke Ontwikkeling
Type	Financieel-technische reserve
Doel	Deze reserve is gevormd als buffer voor risico's (kosten tijdelijk beheer, huurderwing) bij het maatschappelijk vastgoed.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 70.000
Voeding	Netto verkoopopbrengsten maatschappelijk vastgoed.
Aanwending	Verkoopkosten, kosten tijdelijk beheer en (structurele) huurderwing.
Flexibiliteit	
Opmerkingen	Het voorstel is deze reserve te laten vrijvallen en de afwikkeling van de financiële gevolgen van maatschappelijk vastgoed te laten verlopen via de Kadernota/Saldireserve.

Naam	Reserve Toekomstfonds Duurzame Ontwikkeling
Programma	Programma 10, Economie
Type	Financieel-technische reserve
Doel	De subsidieregeling Toekomstfonds Duurzame Ontwikkeling wordt ingezet om een extra impuls te geven aan de duurzame ontwikkeling van de stad op de thema's: energie, voedsel, mobiliteit, materialen en groen. Veel innovatieve projecten kennen een doorlooptijd die langer is dan 1 kalenderjaar. Door deze reserve in te stellen is het mogelijk geworden om projecten meerjarig te ondersteunen.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 0 Geen ondergrens danwel bovengrens vastgesteld. Raadsbesluit december 2015
Voeding	In de herstelbegroting 2015-2018 heeft de Raad voor de collegeperiode jaarlijks €250.000,- beschikbaar gesteld voor het deelprogramma duurzaamheid en innovatie, waarvan jaarlijks €200.000 voor het Toekomstfonds Duurzame Ontwikkeling.
Aanwending	Projecten duurzame ontwikkeling.
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam	Reserve Verkiezingen
Programma	Programma 1, Bestuur en Dienstverlening
Type	Financieel-technische reserve
Doel	Het doel van de reserve is het egaliseren van de gemeentelijke uitgaven voor verkiezingen.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 0 Kadernota 2017
Voeding	Structurele storting vanaf het begrotingsjaar 2021. Tot en met 2020 zijn de verkiezingen direct op het programma begroot.
Aanwending	Gemeentelijke uitgaven verkiezingen
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam	Reserve voorziening onderhoud
Programma	Programma 2, Veiligheid en handhaving Programma 3, Stedelijk beheer en milieu Programma 5, Onderwijs Programma 7, Ruimtelijke Ontwikkeling Programma 11, Cultuur Programma 13, Bedrijfsvoering
Type	Financieel-technische reserve
Doel	Deze reserve is gevormd aangezien een aantal onderhoudsvoorzieningen op grond van uitspraken van de commissie BBV niet meer mogelijk zijn. Het is daarvoor wel toegestaan om de bedragen uit die voorzieningen over te hevelen naar een nieuwe reserve 'voorziening onderhoud'. Het betreft hier de voormalige voorzieningen: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Groot onderhoud CBA; ▪ Onderhoud de Dissel; ▪ Onderhoud gebouwen brandweer; ▪ Onderhoud schoolgebouwen; ▪ Onderhoud stadhuis; ▪ Deel Onderhoud Openbare Ruimte¹; Bij de jaarrekening 2015 is besloten om de middelen opgebouwd uit verkopen van vastgoed te behouden voor het toekomstig onderhoud van de behouden vastgoed, waaronder monumentale panden.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 4.660.000
Voeding	Jaarlijkse storting
Aanwending	Groot onderhoud aan de gebouwen, waarvoor deze reserve is ingesteld. Bij de jaarrekening 2015 is besloten de reserve voorziening onderhoud, deel onderhoud schoolgebouwen, op te heffen. In de jaarrekening 2015 is het restant bedrag voor dit deel bestemd.
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

¹ Vanuit 3 projecten voor toekomstig onderhoud is in 2015 een bedrag vrijgevallen ten gunste van de exploitatie. Het betreft

- Onderhoud Park Randenbroek. Het betreft extra onderhoud voor de komende 10 jaar.
- Onderhoud geluidsarm asfalt Kersenbaan. Vanuit projectbudget minimaal budget beschikbaar om eerste vervanging asfaltlaag te waarborgen.
- Compensatie bomenkap Kersenbaan. Ter compensatie van de bomen die bij de realisatie moesten worden gekapt moet de compensatie de komende jaren buiten het plangebied worden gecompenseerd.

De raad heeft bij de jaarrekening 2015 besloten het totale bedrag van € 1.268.000 toe te voegen aan een nieuw te vormen onderhoudsreserve openbare ruimte.

Naam	Ombuigingsreserve
Programma	Programma 12, Financiën en Belastingen
Type	Financieel-technische reserve
Doel	Het reserveren van financiële middelen voor frictie- en implementatiekosten als gevolg van bezuinigingen en de doorontwikkeling van de organisatie.
Omvang Saldo 31 december 2015 Ondergrens/Bovengrens Besluitvorming Maximale looptijd	€ 3.401.000
Voeding	n.v.t.
Aanwending	De reserve wordt aangewend voor de implementatiekosten van bezuinigingen.
Flexibiliteit	
Opmerkingen	

Naam	Voorziening Groot onderhoud openbare ruimte
Programma	Programma 3 Stedelijk beheer en milieu
Doel	Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van groot onderhoud van voorzieningen in de openbare ruimte. De voorziening bestaat uit een viertal onderdelen, te weten: wegen, baggerwerken, groen- en speelvoorzieningen en openbare verlichting. Deze voorziening zal de komende jaren worden afgebouwd.
Omvang Saldo 31 december 2015 Benodigde omvang Besluitvorming Maximale looptijd	€ 8.256.000 De voorziening is toereikend om de uitgaven voor groot onderhoud tot en met 2018 te voldoen. De voorziening wordt per 1 januari 2019 opgeheven.
Voeding	Jaarlijks worden dotaties ter grootte van € 8,6 miljoen aan de voorziening gedaan, gebaseerd op de betreffende beleidsnota's. Daarnaast worden de door ons ontvangen degeneratievergoedingen aan het compartiment wegen toegevoegd.
Aanwending	Dee werkelijke kosten van de projectmatig uitgevoerde werken groot onderhoud.
Opmerkingen	

Naam	Voorziening Integraal beheerplan OR 2019-2028
Programma	Programma 3 Stedelijk beheer en milieu
Doel	Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van groot onderhoud van voorzieningen in de openbare ruimte.
Omvang Saldo 31 december 2015 Benodigde omvang Besluitvorming Maximale looptijd	€ 0 De voorziening is toereikend om de uitgaven voor groot onderhoud vanaf 2019 te voldoen, conform het meest recent vastgesteld Integraal beheerplan Openbare Ruimte. Instellingsbesluit: Integraal beheerplan Openbare Ruimte 2019-2028
Voeding	Jaarlijkse storting op basis van het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2019-2028.
Aanwending	De werkelijke kosten van de projectmatig uitgevoerde werken groot onderhoud.
Opmerkingen	Het Integraal beheerplan Openbare Ruimte 2019-2028 biedt een onderbouwing ten aanzien van de noodzakelijke middelen om het kwaliteitsniveau de ‘Amersfoortse basis’ te realiseren. Daarbij wordt een indeling voorgesteld passend bij de nieuwe eisen van het BBV, die in 2017 in werking treden. Voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte betekent dit dat we vervangingsinvesteringen activeren en groot onderhoud ten laste brengen van deze voorziening.

Naam	Voorziening Onderhoud De Dissel
Programma	Programma 7, Ruimtelijke Ontwikkeling
Doel	Egalisatie onderhoudskosten
Omvang Saldo 31 december 2015 Benodigde omvang Besluitvorming Maximale looptijd	€ 0
Voeding	Jaarlijkse storting.
Aanwending	Financiering van het eigenarenonderhoud op basis van een meerjarenonderhoudsplan.
Opmerkingen	

Naam	Voorziening Onderhoud MFA's
Programma	Programma 7, Ruimtelijke Ontwikkeling
Doel	Egalisatie onderhoudskosten MFA's, namelijk <ul style="list-style-type: none"> - Icoon - De Laak - De Bron - Eemhuis
Omvang Saldo 31 december 2015 Benodigde omvang Besluitvorming Maximale looptijd	€ 678.000
Voeding	Jaarlijkse storting.
Aanwending	Financiering van het eigenarenonderhoud op basis van een meerjarenonderhoudsplan.
Opmerkingen	

Naam	Voorziening Groot onderhoud openbare ruimte riolering
Programma	Programma 3 Stedelijk beheer en milieu
Doel	Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van groot onderhoud voor riolering. Het onderdeel riolering is opgenomen bij de categorie voorzieningen middelen derden, om daarmee de opbrengsten rioolheffing beschikbaar te houden voor de het gemeentelijke rioleringsplan opgenomen investeringen.
Omvang Saldo 31 december 2015 Benodigde omvang Besluitvorming Maximale looptijd	€ 12.204.000 Gemeentelijke rioleringsplan 2012-2021
Voeding	Jaarlijkse storting op basis van het gemeentelijke rioleringsplan 2012-2021.
Aanwending	Groot onderhoud voor riolering
Opmerkingen	

Naam	Voorziening Afkoopsommen onderhoud graven
Programma	Programma 3, Stedelijk beheer en milieu
Doel	Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van onderhoud aan graven door CBA.
Omvang Saldo 31 december 2015 Benodigde omvang Besluitvorming Maximale looptijd	€ 1.598.000
Voeding	De in dat jaar ontvangen afkoopsommen voor toekomstig onderhoud graven.
Aanwending	Dekking kosten van het in dat jaar uitgevoerd onderhoud aan afgekochte graven.
Opmerkingen	

Naam	Voorziening Onderhoud buitenkant schoolgebouwen
Programma	Programma 5, Onderwijs
Doel	Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van het onderhoud van de buitenkant van scholen, waarvan de onderhoudsplicht bij de gemeente ligt.
Omvang Saldo 31 december 2015 Benodigde omvang Besluitvorming Maximale looptijd	€ 71.000
Voeding	Jaarlijks t.l.v. exploitatie
Aanwending	De verantwoordelijkheid voor het onderhoud aan de buitenkant van de scholen is overgegaan naar de schoolbesturen. De voorziening is voor afdoen van de nog lopende verplichtingen.
Opmerkingen	

Naam	Voorziening Implementatiekosten
Programma	Programma 13, Bedrijfsvoering
Doel	Het dekken van de kosten van boventallige medewerkers en andere kosten die voortvloeien uit de reorganisatie en de ombuigingen per 1 januari 1997.
Omvang Saldo 31 december 2015 Benodigde omvang Besluitvorming Maximale looptijd	€ 139.000 De huidige stand is toereikend om de verplichtingen te kunnen dekken. Gebaseerd op het aantal nu nog boventalligen, de inhoud van de getroffen regelingen en actuele inschattingen inzake de boventaligheidsduur. Maximale looptijd is conform getroffen regelingen met medewerkers.
Voeding	n.v.t.
Aanwending	Het dekken van de kosten van boventallige medewerkers en andere kosten die voortvloeien uit de reorganisatie en de ombuigingen per 1 januari 1997.
Opmerkingen	

Naam	Voorziening Pensioenen wethouders
Programma	Programma 13, Bedrijfsvoering
Doel	Dit betreft een voorziening voor pensioenverplichtingen voor wethouders.
Omvang Saldo 31 december 2015 Benodigde omvang Besluitvorming Maximale looptijd	€ 5.457.000
Voeding	Jaarlijks wordt een berekening gemaakt van de benodigde omvang van deze voorziening.
Aanwending	Uitbetalen pensioenen en/of overdracht waarde pensioen naar/van pensioenverzekeraar.
Opmerkingen	

Naam	Voorziening Wachtgelden wethouders
Programma	Programma 13, Bedrijfsvoering
Doel	Betreft een voorziening voor wachtgeldverplichtingen.
Omvang Saldo 31 december 2015 Benodigde omvang Besluitvorming Maximale looptijd	€ 343.000 De huidige stand is toereikend om de op dit moment verwachte kosten te kunnen dekken.
Voeding	Jaarlijks wordt een berekening gemaakt van de benodigde omvang van deze voorziening.
Aanwending	Wachtgeldebetalen aan voormalige wethouders van de gemeente Amersfoort.
Opmerkingen	

Voorziening Bovenformatieven Servicebureau Gemeenten	
Programma	Programma 13, Bedrijfsvoering
Doel	Het doel van deze voorziening is het afdekken van de salariskosten van enkele voormalige SBG-medewerkers die bovenformatief zijn. De kosten lopen door tot en met 2018.
Omvang Saldo 31 december 2015 Benodigde omvang Besluitvorming Maximale looptijd	€ 140.000
Voeding	
Aanwending	Salariskosten voormalige SBG-medewerkers.
Opmerkingen	

Naam	Voorziening Leerlingenvervoer
Programma	Programma 5, Onderwijs
Doel	Afdekken te betalen heffingsrente op nog te verwachten BTW-aanslagen op leerlingenvervoer vanaf 2007.
Omvang	
Saldo 31 december 2015	€ 220.000
Benodigde omvang	€ 220.000
Besluitvorming	Vaststelling jaarrekening 2015
Maximale looptijd	3 jaar
Voeding	Incidenteel in 2015 t.l.v. exploitatie
Aanwending	Bij aanslagoplegging door Belastingdienst. Uitspraak wordt in de 2 ^e helft van 2016 verwacht.
Opmerkingen	

Naam	Voorziening Grondexploitatie Vathorst (PPS)
Programma	Programma 7, Ruimtelijke Ontwikkeling
Doel	Ten behoeve van de extra kapitaalstorting in OBV welke in de toekomst voldaan moet worden, is een voorziening ter grootte van dit bedrag gevormd.
Omvang Saldo 31 december 2015 Benodigde omvang Besluitvorming Maximale looptijd	€ 8.800.000 € 8.800.000 Jaarstukken 2013
Voeding	Deze voorziening is gevoed vanuit het jaarrekeningsaldo 2013
Aanwending	De voorziening kan aangewend worden mocht blijken dat een extra kapitaalstorting in OBV noodzakelijk is.
Opmerkingen	

Naam	Voorziening Grondexploitatie Podium (PPS)
Programma	Programma 7, Ruimtelijke Ontwikkeling
Doel	De gemeente staat garant voor de nakoming van de verplichting van de BV Grondexploitatiebedrijf Amersfoort, die voor 1/3 participeert in VOF Podium (met verhaalrecht van 2/3 op de partners in VOF). Gezien de gerechtelijke uitspraak is een voorziening gevormd.
Omvang Saldo 31 december 2015 Benodigde omvang Besluitvorming Maximale looptijd	€ 6.000.000 € 6.000.000 Jaarrekening 2014
Voeding	Deze voorziening is gevoed vanuit het jaarrekeningsaldo 2014.
Aanwending	De voorziening kan aangewend worden indien dit nodig is.
Opmerkingen	

Naam	Voorziening Regeling verlofsparen
Programma	Programma 13, Bedrijfsvoering
Doel	Tot 2006 werd aan werknemers van de gemeente Amersfoort de gelegenheid geboden om verlof te sparen. Hierdoor ontstaat bij de gemeente Amersfoort een latente betalingsverplichting.
Omvang Saldo 31 december 2015 Benodigde omvang Besluitvorming Maximale looptijd	€ 0
Voeding	
Aanwending	
Opmerkingen	Inmiddels is het verlof, dat betrekking heeft op deze voorziening opgenomen. Het voorstel is daarom deze voorziening op te heffen.